

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Suomen nykyisen ja tulevan työvoimatarpeen ja maaseudun lukioiden sekä perusopetuksen elinvoimaisuuden vuoksi Haapaveden kaupunki katsoo, että toisen asteen koulutuksen tulee säilyä opiskelijalle maksuttomana ja valtionosuusrahoituksen piirissä silloin, kun opiskelija suorittaa oppimäärää suomen tai ruotsin kielellä.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Hallituksen esityksessä 77/2015 koskien korkeakoulujen lukukausimaksuja perustellaan lukuvuosimaksujen asettamista muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen koulutukseen seuraavasti: ”Lukuvuosimaksuja perittäisiin vain vieraskielisessä koulutuksessa opiskelevilta. Näin ollen suomen- tai ruotsinkielisessä koulutuksessa opiskelevilta ei perittäisi lukuvuosimaksuja kansalaisuudesta riippumatta. Tällä voidaan tukea kotimaisilla kielillä tapahtuvaa opiskelua suomalaisissa korkeakouluissa. Hyvä suomen tai ruotsin kielen taito edesauttaa ulkomaalaisten opiskelijoiden sijoittumista Suomen työmarkkinoille valmistumisen jälkeen.” Mm. Tilastokeskuksen (Baumgartner, 2023) mukaan kielitaidon puute on suurin este työllistymiselle, mikä tukee vuoden 2015 korkeakoulujen lukuvuosimaksuja koskeneen hallituksen esityksen perusteluja.

Nyt lausuttavana olevan esitysluonnoksen mukaan korkea-asteen koulutus säilyy edelleen maksuttomana opiskeltaessa suomen tai ruotsin kielellä. Esitetty uudistus aiheuttaa koulutusasteiden maksuttomuuden ristiriidan, kun nyt lausuttavana olevassa esityksessä esitetään täyskattoellisia lukuvuosimaksuja vain suomen ja ruotsin kielellä järjestettävään lukiokoulutukseen.

Toisen asteen ja erityisesti ylioppilastutkinnon suomen tai ruotsin kielellä suorittaneiden kielitaito antaa valmiudet korkea-asteen opintoihin ja tukee työllistymistä ja sitä kautta kotoutumista Suomeen. Suomen ja ruotsinkielisten lukio-opintojen muuttaminen maksulliseksi hyvin todennäköisesti vähentää merkittävästi koulutuksen houkuttelevuutta, kun nuorelta edellytetään joka tapauksessa resursseja suomen / ruotsin kielen opiskeluun ennen koulutukseen hakeutumista. Suomeen EU-alueen ulkopuolelta tulevat opiskelijat ovat motivoituneita opiskelemaan suomen kielellä ja ovat toiselta asteelta valmistuttuaan erinomaista kielitaitoista työvoimaa kun nuorisoiäluokat tulevat merkittävästi pienenemään 2030-luvulla. Nuorisoiäluokkien pieneneminen aiheuttaa maaseutulukioissa opiskelijamäärän merkittävän vähenemisen. Tämä vaikuttaa maaseutukunnissa opettajien saatavuuteen ja siten opetuksen laatuun, koska opettajien opetusvelvollisuustunteja on yhä vaikeampi saada kasattua. Ulkomaalaiset motivoituneet opiskelijat auttavat tähän tilanteeseen. Lukioverkon riittävä pysyminen maaseudulla on erittäin tärkeää myös koulutuksen saavutettavuuden kannalta.

Haapaveden kaupungin näkemyksen mukaan toisen asteen koulutuksen tulee säilyä opiskelijalle maksuttomana ja valtionosuusrahoituksen piirissä silloin, kun opiskelija suorittaa oppimäärää suomen tai ruotsin kielellä.

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

-

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

-

Seitajärvi Erkki
Haapaveden kaupunki